“Els nens d'abans eren creients i obedients”

Pep Puig, (Terrassa, 1969) s autor de tres novel les, comptant la premiada, i un recull de contes Foto: JOSEP LOSADA.

La va escriure pensant a provocar l'impacte de les primeres novel·les, “aquelles que llegim quan tenim setze anys i ens hem de quedar al llit amb una grip”, diu Pep Puig amb La vida sense la Sara Amat sota el braç. No és cap novel·la nostàlgica (el nen que apareix a la portada del llibre té més aviat una mirada múrria), sinó que reflexiona sobre el final de la infància a través de la història d'un nen, Pep de cal Sabater, que amaga al seu quarto una nena que li agrada i que vol fugir del poble... la Sara Amat.

Si les coses han passat o no, no és tan important com que ens hagin conformat la nostra personalitat

Vol provocar l'impacte de les grans obres i també n'apareix una, ‘Guerra i pau', que marca la diferència entre el Pep i la Sara.

Sobretot la diferència entre la mirada que tenen sobre el poble, Ullastrell. La nena el veu com un lloc estret de mires, amb totes les misèries de la tradició, etc., i en canvi troba un món que batega a Guerra i pau, que és el que està llegint.

I el nen?

El narrador s'hi troba bé perquè és on va a estiuejar. Ell enceta un viatge cap a la nena, cap a la seva versió. El viatge iniciàtic el fa sobretot per posar-se a l'alçada de la Sara. De fet, darrere hi ha el tema de la conformitat amb la teva comunitat, n'hi ha que estan còmodes i d'altres no. La Sara s'hi revolta molt i té un desig ferotge de marxar del poble, i el nen això no ho entén.

Està, diu, tancat en una bombolla.

És un nen d'abans, que es presentaven al món de mica en mica. Per als nens d'avui el món és l'ara i aquí, de cop i de sobte. Ell viu en un lloc molt protegit i confortable, un lloc on no té cabuda la complexitat del món dels adults. En canvi, ella sap més coses, perquè té més intuïció i ha tingut accés a certs secrets. Aleshores el nen va trencant aquesta bombolla i començarà a copsar els matisos del món dels adults.

Fins a quin punt és versemblant que una nena de tretze anys s'escapi de casa?

Una nena amb tretze anys ja ha fet el canvi hormonal, vol marxar i al principi s'escapa sense la intenció de fer-ho. Estan jugant a cuita amagar i un cop entra per la porta de cal Sabater s'adona que és fora del poble. És tan emocionant i se sent tan bé, que decideix fer durar l'aventura. D'altra banda, hi ha la fascinació del nen, que dóna l'oportunitat a la nena d'explicar-se. Volia formar la sospita en el lector que el nano està creant una invenció. Ell troba tan extraordinari que ella estigui amb ell, que acaba dubtant del fet mateix.

Quan li van donar el premi va insistir que la novel·la narrava una història que li havia passat de debò quan era petit, quan anava a estiuejar al poble del seu pare, Ullastrell.

Creo una invenció fins que m'adono que això ha passat de veritat. A partir d'un paisatge real i d'unes vivències, una època i un món concrets, doncs, especulo amb una possibilitat fins que m'adono que això sí que va passar de veritat. Que la Sara té prou entitat i prou vida perquè hagués pogut passar de veritat. Ara bé, l'únic testimoni real que ella va estar al seu quarto és el narrador i només tenim dues opcions, creure'l o no... Si ha passat o no, és indiferent, és el joc etern de la memòria; si les coses han passat o no, no és tan important com que ens hagin conformat la nostra personalitat. El món està ple d'enganys.

El sexe és latent entre tots dos però no s'acaba de materialitzar. Quin paper hi juga?

L'erotisme és entrevist i hi ha un despertar hormonal molt lleuger, però hi és. La novel·la està plena de miralls, la finestra per on mira la nena; els altres nens del poble; els tiets d'ell, que representen una relació adulta amb sexualitat; els seus pares, un matrimoni conformat; la padrina... És la vida! Ens casarem? Tindrem secrets entre nosaltres? Ens quedarem al poble o marxarem? Tenen el futur al davant. I la versió de la Sara la coneixem a través del personatge de la mare, de la gent del poble, d'un dels amics de la colla; els motius de la Sara són universals perquè quan ens fem grans ens entren dubtes sobre qui som i qui volem ser..., i comencem a agafar mania als pares... Vaja, jo encara estic immers en aquest procés de transformació que no acaba mai!

La Sara desapareix arran d'un joc que han rebatejat “cuca amagar'. Quin és el simbolisme?

El narrador quan apareix és per recordar-nos que els nens han canviat, i que ja no juguen a cuita amagar com abans, però també que els jocs segueixen sent els de sempre. Per al Pep i la Sara és l'ultim joc perquè l'estiu següent ja no hi jugaran, i es perden moltes coses: innocències, il·lusions, ganes de jugar... Els pares d'avui ens enfadem quan els nens volen deixar de ser-ho abans del que els toca... perquè sembla que ho fan com a moda. Els nens d'abans eren creients perquè obeïen i perquè els educaven en la fe. Avui tot això s'ha acabat. És cert que hi ha pares que ho fan bé, amb la unitat familiar, amb harmonia..., però qui té avui en dia harmonia? És difícil!

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 13-02-2016 Pàgina 48
-El Punt Avui. Barcelona 13-02-2016 Pàgina 32
-El Punt Avui. Camp i Ebre 13-02-2016 Pàgina 32
-El Punt Avui. Lleida 13-02-2016 Pàgina 32
-El Punt Avui. Maresme 13-02-2016 Pàgina 32

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/940798-lels-nens-dabans-eren-creients-i-obedientsr.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui